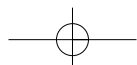

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

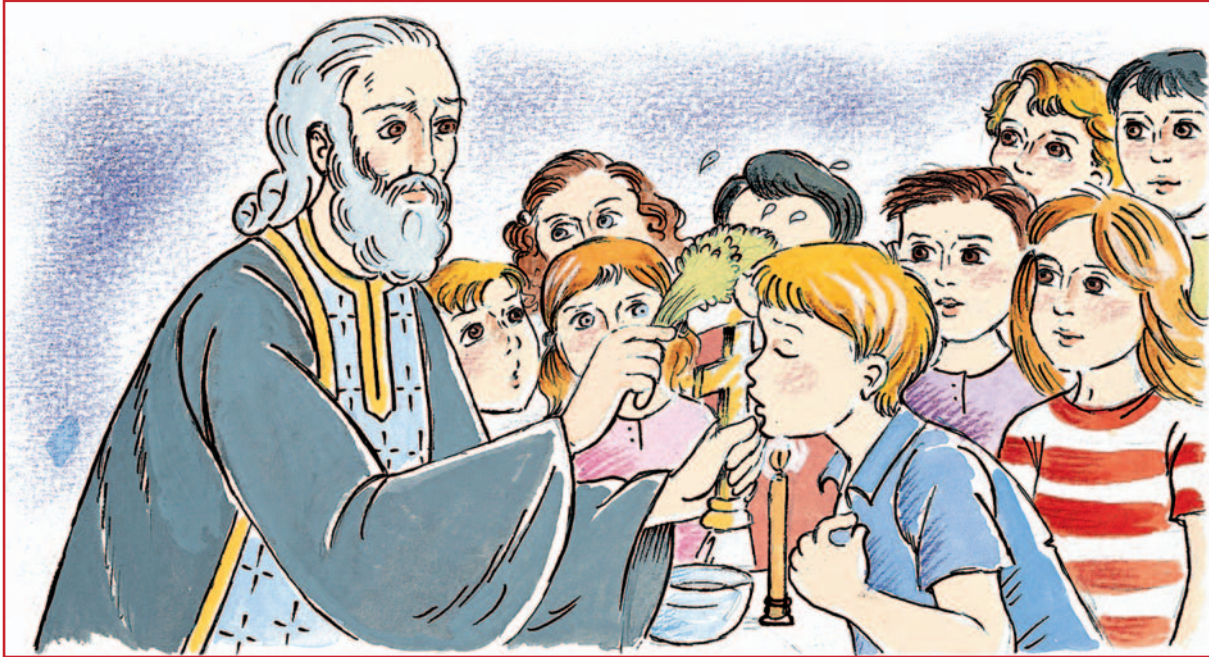
Ο Θεός είναι μαζί μας

1

Ο Αγιασμός στο σχολείο μας

Πέρασε πια το όμορφο καλοκαίρι και οι διακοπές. Το σχολείο βουίζει και πάλι από τις χαρούμενες φωνές των παιδιών. Όλοι ξαναβρίσκουν τους αγαπημένους τους φίλους. Τα πρόσωπά τους λάμπουν από χαρά για την καινούρια σχολική χρονιά.

Στην αυλή του σχολείου, βρίσκεται ένα τραπέζι μ' ένα ωραίο τραπεζομάντηλο. Πάνω του είναι τοποθετημένα με τάξη ένα γυάλινο δοχείο με νερό, ένα κλωνάρι βασιλικός που μοσχομυρίζει, ένα κεριάκι και ένα θυμιατό*.

Κτυπά το κουδούνι και τα παιδιά κάνουν γραμμές κοντά στο τραπέζι. Είναι η ώρα του **Αγιασμού**. Ο ιερέας φορά το πετραχήλι** του. Με ευλάβεια, τοποθετεί ένα Σταυρό δίπλα στο δοχείο με το νερό. Αφού ανοίξει το **Ευχολόγιο**, αρχίζει να διαβάζει ευχές και να ψάλλει μαζί με τον ψάλτη ωραίους ύμνους. Ο ιερέας παρακαλεί το Θεό να δίνει υγεία, δύναμη και καθαρό μυαλό στα παιδιά και στους δασκάλους. Ύστερα παίρνει στα χέρια του το Σταυρό και το κλωνάρι του βασιλικού, τα βυθίζει τρεις φορές στο νερό για να αγιαστεί, και ψάλλει:

«Σώσον Κύριε τόν λαόν σου...»

Όλοι στο τέλος φιλούν το Σταυρό και ο παπάς τούς ραντίζει με το βασιλικό και τους εύχεται: «Καλή χρονιά!».

* θυμιατό: Το σκεύος μέσα στο οποίο καίγεται το λιβάνι, λέγεται και λιβανιστήρι.

** πετραχήλι: Μακρύ χρυσοκέντητο ύφασμα που φορά ο ιερέας από το λαιμό (τράχηλο), όταν τελεί Ακολουθίες ή Μυστήρια.

Ο Αγιασμός στη ζωή μας

Η **Ακολουθία** του Αγιασμού γίνεται και σε άλλες περιπτώσεις στη ζωή των ανθρώπων. Την πρωτομηνιά στις εκκλησίες. Στα εγκαίνια ενός καινούριου σπιτιού ή ενός νέου καταστήματος. Σ' ένα καινούριο καράβι ή αυτοκίνητο πριν από το πρώτο του ταξίδι.

Όταν λοιπόν αρχίζουμε κάτι καινούριο, ζητάμε τη βοήθεια του Θεού. Με τον Αγιασμό έρχεται η χάρη του Θεού και βρίσκεται κοντά μας σε κάθε τίμιο έργο που κάνουμε, για να μας στηρίξει και να μας δίνει δύναμη.

Μαθαίνω τις λέξεις

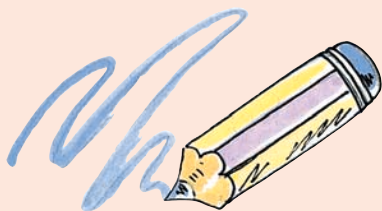

Αγιασμός: Ακολουθία που τελείται, για να αγιαστεί το νερό.

Ευχολόγιο: Βιβλίο της Εκκλησίας με ευχές από Ακολουθίες όπως του Αγιασμού, της Βάπτισης, του Γάμου και άλλες.

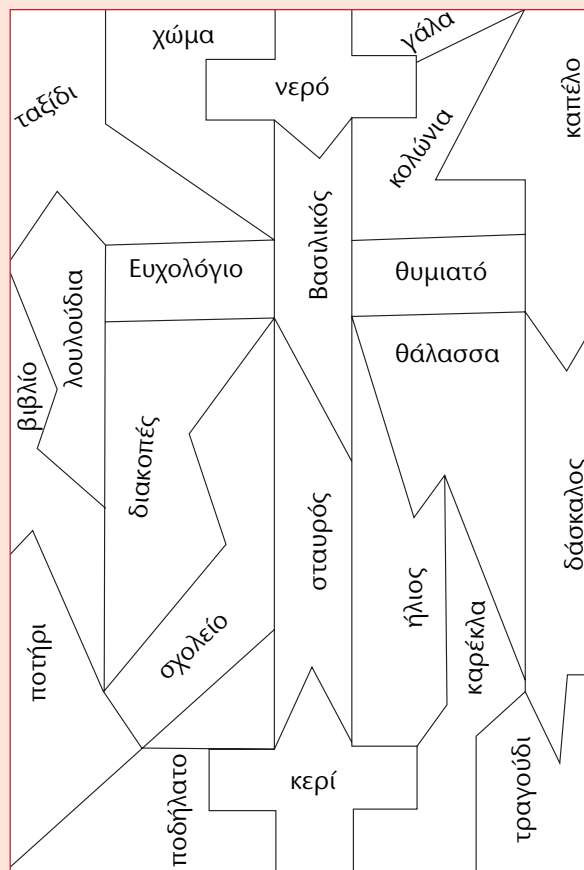
Ακολουθία: Κάθε τελετή της Εκκλησίας.

Ανακαλύπτω...

Τα υλικά που χρησιμοποιεί ο ιερέας στον Αγιασμό είναι: νερό, βασιλικός, κερι, θυμιατό, Ευχολόγιο, Σταυρός.

Χρωματίζω μόνο τα μέρη στα οποία είναι γραμμένα τα υλικά που χρησιμοποιούνται στον ΑΓΙΑΣΜΟ. Έτσι θα σχηματίσω το ιερό σύμβολο των χριστιανών, για το οποίο θα μιλήσουμε περισσότερο στο επόμενο μάθημα.

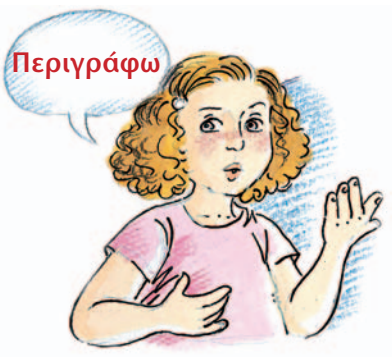

Απολυτίκιο

Σώσον, Κύριε, τόν λαόν σου καί εὐλόγησον τήν κληρονομίαν σου, νίκας τοῖς εὐσεβέσι, κατ' ἐναντίων δωρούμενος, καί τό σόν φυλάττων, διά τοῦ Σταυροῦ σου πολίτευμα.

Απόδοση στη νεοελληνική γλώσσα

Σώσε, Κύριε, το λαό σου και αξίωσέ τον να χαρεί τα αγαθά σου. Σε όσους σε σέβονται χάριζε νίκες ενάντια στο κακό, και σκέπαζε με το Σταυρό σου αυτούς που πιστεύουν σ' εσένα.

Τώρα που ξέρω τα υλικά του Αγιασμού, περιγράφω την Ακολουθία, όπως έγινε στο σχολείο μου και σημειώνω τι μου έκανε εντύπωση.

Με λίγα λόγια

- Την πρώτη μέρα της νέας σχολικής χρονιάς γίνεται στο σχολείο ο Αγιασμός από τον ιερέα της ενορίας μας.
- Ο Αγιασμός γίνεται, για να είναι ο Θεός μαζί μας και να μας δίνει δύναμη και φώτιση.
- Για να γίνει ο Αγιασμός, ο ιερέας χρειάζεται: νερό, ένα κερι, λίγο βασιλικό, το θυμιατό, το Σταυρό και το Ευχολόγιο.
- Αγιασμός γίνεται, όταν ξεκινάμε μια καινούρια δουλειά ή χρησιμοποιούμε κάτι για πρώτη φορά.

Με μία φράση

Για κάθε καινούριο και σπουδαίο γεγονός της ζωής μας ζητάμε την ευλογία του Θεού με τον Αγιασμό.

2

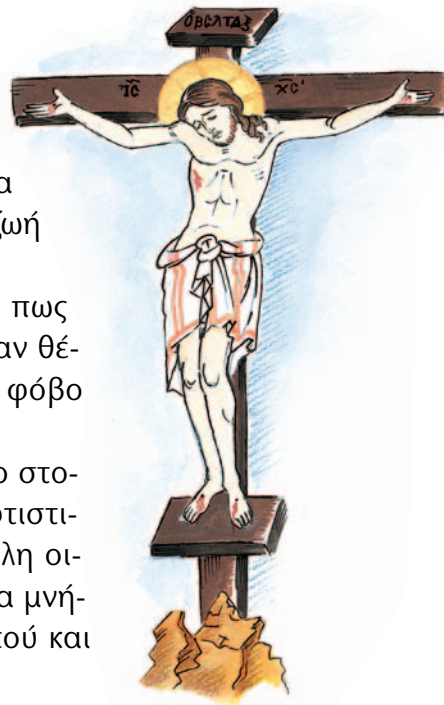

Ο Σταυρός: Το σύμβολο των χριστιανών

Στο μάθημα του Αγιασμού είδαμε τον παπά να μας ευλογεί με ένα κλωνάρι βασιλικό και το Σταυρό, που είναι το πιο σπουδαίο **σύμβολο** των χριστιανών. Όταν τον αντικρίζουμε, έρχεται στο νου μας ο Χριστός που μαρτύρησε πάνω σ' αυτόν για όλους τους ανθρώπους. Προσφέροντας ο Χριστός τη ζωή του για χάρη μας, φανέρωσε πόσο πολύ μας αγαπά.

Κάθε φορά που κάνουμε το σταυρό μας, δείχνουμε πως δεν ξεχνάμε την αγάπη του Θεού για μας. Αλλά και όταν θέλουμε να πάρουμε δύναμη ή να ξεπεράσουμε κάποιο φόβο μας, πάλι το σταυρό μας κάνουμε.

Από τη βάπτιση μέχρι το θάνατο ο σταυρός είναι το στολίδι, το φυλαχτό και η δύναμη των χριστιανών. Ο βαφτιστικός μας σταυρός μάς θυμίζει πως ανήκουμε στη μεγάλη οικογένεια του Χριστού, την Εκκλησία. Και οι σταυροί στα μνήματα φέρνουν στο μυαλό μας τη Σταύρωση του Χριστού και την Ανάστασή του.

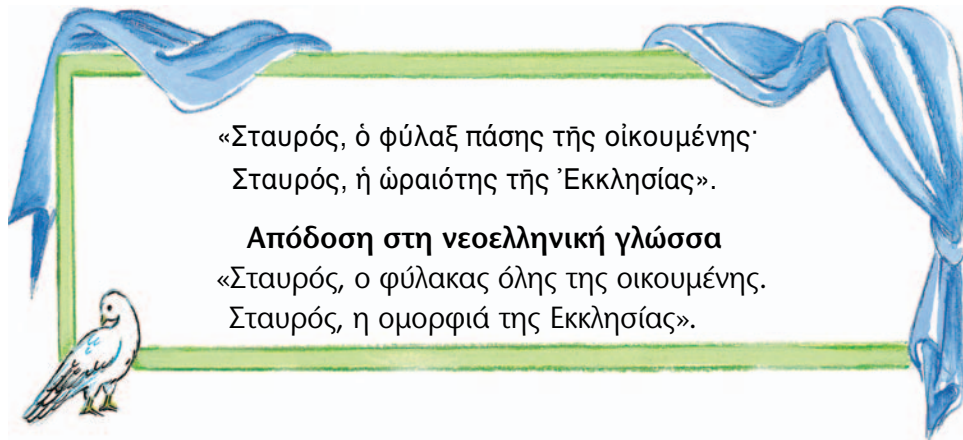
Μαθαίνω τις ηέξεις

σύμβολο: Πολλές φορές ένα αντικείμενο, μια εικόνα, ένα σχήμα φανερώνουν και κάτι άλλο πέρα από αυτό που δείχνουν. Αυτά λέμε πως είναι σύμβολα. Για παράδειγμα: ο Σταυρός είναι το σύμβολο των χριστιανών, το περιστέρι είναι το σύμβολο της ειρήνης, οι πέντε κύκλοι είναι το σύμβολο των ολυμπιακών αγώνων.

«Σταυρός, ό φύλαξ πάσης τής οίκουμένης
Σταυρός, ή ώραιότης τής Έκκλησίας».

Απόδοση στη νεοελληνική γλώσσα
«Σταυρός, ο φύλακας όλης της οίκουμένης.
Σταυρός, η ομορφιά της Έκκλησίας».

Η εύρεση και Ύψωση του Τιμίου Σταυρού

Η μητέρα του Μεγάλου Κωνσταντίνου, η Αγία Ελένη ήταν χριστιανή. Πήγε λοιπόν να προσκυνήσει στους *Αγίους Τόπους** το 326 μ.Χ.. Όταν έφτασε εκεί, άρχισε ν' αναζητά το Σταυρό του Χριστού. Ψάχνοντας έφτασε στο Γολγοθά, δηλαδή στο μέρος που είχε σταυρωθεί ο Χριστός. Εκεί, έβαλε να σκάψουν και βρήκαν το Σταυρό. Το νέο μαθεύτηκε γρήγορα και κόσμος πολύς πήγαινε να προσκυνήσει. Εκεί που βρήκαν το Σταυρό, η Αγία Ελένη έχτισε το λαμπρό ναό της Αναστάσεως, που υπάρχει μέχρι σήμερα. Ο Τιμίος Σταυρός τοποθετήθηκε σε ψηλό σημείο μέσα στο ναό, για να μπορούν όλοι να τον βλέπουν και να τον προσκυνούν.

Μετά από χρόνια, οι Πέρσες κυρίεψαν τα Ιεροσόλυμα. Μαζί με άλλα πολύτιμα πράγματα πήραν και τον Τιμίο Σταυρό. Αυτό πίκρανε πολύ τους χριστιανούς. Δεν πέρασε όμως πολύς καιρός και ένας πολύ σπουδαί-

ος αυτοκράτορας του Βυζαντίου, ο Ηράκλειος, νίκησε τους Πέρσες. Πήρε έτσι πίσω τον Τιμίο Σταυρό και τον έφερε στην Κωνσταντινούπολη. Με μεγάλη συγκίνηση οι χριστιανοί είδαν τον πατριάρχη να υψώνει το Σταυρό. Κάθε χρόνο, στις *14 Σεπτεμβρίου*, θυμόμαστε τα γεγονότα αυτά και γιορτάζουμε την *Ύψωση του Τιμίου Σταυρού*.

Πώς κάνω το σταυρό μου;

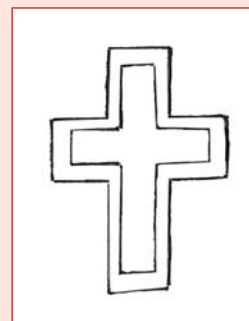
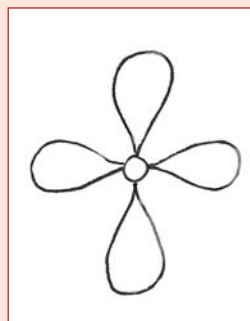
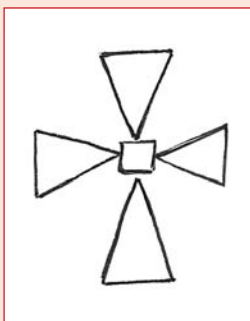
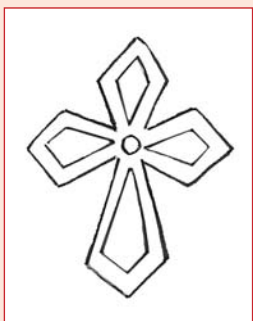
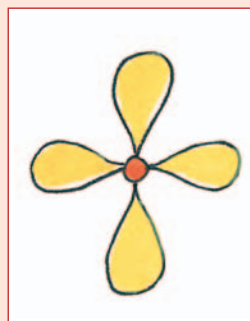
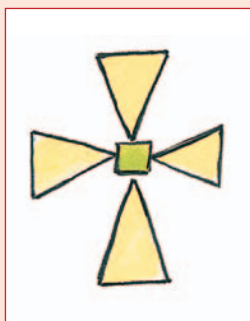
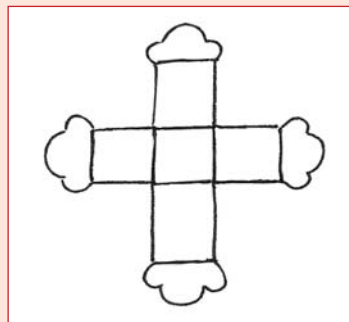
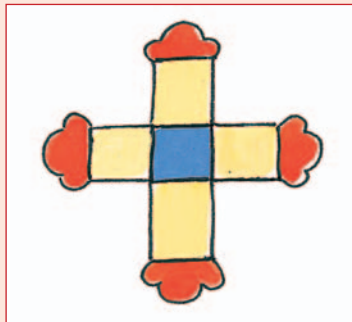
- Ενώνω τα τρία πρώτα δάχτυλα του δεξιού χεριού μου.
- Τα σηκώνω ενωμένα προς το μέτωπό μου.
- Μετά τα κατεβάζω προς την κοιλιά μου.
- Στη συνέχεια προς το δεξιό ώμο μου
- και τέλος στον αριστερό, εκεί που χτυπάει η καρδιά μου.

Άγιος ο Θεός,
Άγιος Ισχυρός,
Άγιος Αθάνατος,
ελέησον ημάς

* Άγιοι Τόποι: Τα μέρη που έζησε και δίδαξε ο Χριστός στην περιοχή της Παλαιστίνης.

Σχεδιάζω και χρωματίζω σταυρούς

Με λίγα λόγια

- Ο Σταυρός είναι το πιο σημαντικό σύμβολο των χριστιανών.
- Βλέποντάς τον θυμόμαστε τη Σταύρωση του Χριστού, που δείχνει τη μεγάλη αγάπη του Θεού για μας.
- Ο Σταυρός είναι το φυλαχτό και το στολίδι των χριστιανών.
- Ο Τίμιος Σταυρός βρέθηκε από την Αγία Ελένη στην Ιερουσαλήμ.
- Γιορτάζουμε την «Ύψωση του Τιμίου Σταυρού» στις 14 Σεπτεμβρίου.

Με μία φράση

Ο Σταυρός είναι το πιο σπουδαίο σύμβολο των χριστιανών και φανερώνει την αγάπη του Θεού για τους ανθρώπους.

3

Ο Θεός είναι κοντά μας

Ο Χριστός περνούσε από πολλά μέρη της Ιουδαίας. Παντού πολλοί άνθρωποι μαζεύονταν γύρω του, για να τον δουν και να τον ακούσουν. Κι εκείνος τους μιλούσε, τους συμβούλευε, αλλά και γιάτρευε αρρώστους. Κανένας δεν έφευγε παραπονεμένος από κοντά του, αφού όλους φρόντιζε να τους **παρηγορήσει**. Γι' αυτό όλοι ήθελαν να τον αγγίξουν, για να τους ευλογήσει.

Μα πιο πολύ απ' όλους έσπρωχναν και στριμώχνονταν γύρω του τα μικρά παιδιά που αγαπούσαν πολύ το Χριστό.

Μια φορά, λοιπόν, οι μαθητές του Χριστού τα μάλω-

**Ο Χριστός
και τα παιδιά**

σαν και τα έδιωξαν από κοντά του. Ο Ιησούς όμως πήρε το μέρος των παιδιών. Γι' αυτό είπε στους μαθητές του: «Αφήστε τα παιδιά και μην τα εμποδί-

ζετε να 'ρθουν κοντά μου. Στα παιδιά ανήκει η **Βασιλεία του Θεού** και σε όσους μεγάλους η καρδιά τους είναι αθώα, όπως αυτών των παιδιών». Κι άπλωσε τα χέρια του, πήρε τα παιδιά στην αγκαλιά του και τα ευλόγησε χαϊδεύοντας τα κεφαλάκια τους.

Μαθαίνω τις λέξεις

παρηγορήσει (παρηγορώ): Μικραίνει τη λύπη κάποιου, συντροφεύει κάποιον στη λύπη του.

Βασιλεία του Θεού: Ο Χριστός με τον ερχομό του μας έδειξε πως με την αγάπη, την εμπιστοσύνη και τη χαρά ο κόσμος γίνεται καινούριος.

Η δύναμη της προσευχής ενός μικρού παιδιού

Είπε ο Γέροντας* Παΐσιος: «Προσέξτε τα μικρά παιδιά τι αθωότητα έχουν στη σκέψη. Με τις προσευχές των μικρών παιδιών μπορούμε να κάνουμε θαύματα, γιατί ο Κύριος ακούει τις αθώες τους προσευχές».

«Ο γέροντας Παΐσιος», π. Δ. Τάσης.

Συζητώ και γράφω:

1. Με ποιο τρόπο νιώθουμε εμείς τα παιδιά ότι μας αγαπά ο Χριστός;

2. Με ποιους τρόπους δείχνουμε ότι κι εμείς αγαπάμε το Χριστό;

Με λίγα λόγια

- Ο Χριστός νοιάζεται για τους ανθρώπους και τους δείχνει την αγάπη του.
- Όλα τα παιδιά είναι ευλογημένα από το Χριστό.
- Ο Χριστός καλεί τους ανθρώπους να γίνουν αθώοι όπως τα μικρά παιδιά, για να γνωρίσουν τη Βασιλεία του Θεού.

Με μία φράση

Ο Θεός είναι μαζί μας με τη στοργή και την αγάπη του και μας καλεί να έχουμε πάντα αθώα καρδιά όπως τα παιδιά.

* Γέροντας: Σεβασμιος μοναχός, καλόγερος, αφιερωμένος στο έργο του Θεού.

4

Η προσευχή είναι επικοινωνία με το Θεό

Με τους ανθρώπους που μας αγαπούν και τους αγαπούμε θέλουμε να συναντιόμαστε και να συζητάμε. Να μιλάμε για τις χαρές και τις λύπες μας, τα προβλήματά μας, τα σχέδιά μας για το μέλλον. Αυτό το λέμε **επικοινωνία**. Με αυτούς που βρίσκονται μακριά μας επικοινωνούμε με τηλεφωνήματα και γράμματα.

Μπορούμε όμως να επικοινωνήσουμε και να συναντηθούμε με το Θεό, που δεν τον βλέπουμε; Μπορούμε με την **προσευχή**. Με την προσευχή μιλάμε στο Θεό. Τον ευχαριστούμε για όσα μας χαρίζει, τον παρακαλούμε να μας βοηθήσει στις δυσκολίες μας, αλλά και να βρίσκεται πάντοτε κοντά μας. Όμως και όλα όσα ακούμε και βλέπουμε στην εκκλησία, είναι μια μεγάλη προσευχή στο Θεό. Μια προσευχή **παρακλήσης** και **ευχαριστίας** για όλα όσα μας προσφέρει. Όταν πάλι κάνουμε το σταυρό μας, παίρνουμε δύναμη και νικάμε τους φόβους μας, γιατί γνωρίζουμε ότι ο Θεός νοιάζεται για μας και μας βοηθάει.

Μαθαίνω τις λέξεις

επικοινωνία: Συνάντηση, συνομιλία.

προσευχή: Ο τρόπος επικοινωνίας του ανθρώπου με το Θεό.

παρακλήση: Για να παρακαλέσουμε, να ζητήσουμε κάτι.

ευχαριστία: Για να ευχαριστήσουμε το Θεό για όσα μας προσφέρει.

Γράφω μόνος ή με την ομάδα μου μια μικρή προσευχή

Χρησιμοποιώ τις παρακάτω λέξεις:

φιλία, αγάπη, ζήλια, εγωισμός, μοναξιά, ειρήνη, υγεία

Η Κυριακή Προσευχή

Όταν κάποτε ρώτησαν το Χριστό τι να λέμε στην προσευχή μας, εκείνος είπε μια πολύ απλή προσευχή. Κι επειδή ο ίδιος ο Κύριος Ιησούς Χριστός την είπε, την ονομάζουμε «Κυριακή Προσευχή». Πιο πολύ όμως τη γνωρίζουμε ως «Πάτερ ημών»:

✱ Πάτερ ημών ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς· ✱ ἁγιασθήτω τὸ ὄνομά σου· ✱ ἐλθέτω ἡ Βασιλεία σου· ✱ γεννηθήτω τὸ θέλημά σου, ✱ ὡς ἐν οὐρανῷ, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς· ✱ τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον ✱ δὸς ἡμῖν σήμερον· ✱ καὶ ἄφες ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν, ✱ ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφίεμεν τοῖς ὀφειλέταις ✱ ἡμῶν· ✱ καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν, ✱ ἀλλὰ ρῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ. ✱ Ἀμήν.	✱ Πατέρα μας, που βρίσκεσαι στους ουρανοὺς, ✱ να εἶναι ἁγιασμένο το ὄνομά σου· ✱ να ἔρθει ἡ βασιλεία σου· ✱ να γίνει το θέλημά σου, ✱ ὅπως ἀπὸ τις ουράνιες δυνάμεις (τους Ἁγίους ✱ καὶ τους Ἀγγέλους), ἔτσι κι ἀπὸ τους ἀνθρώπους· ✱ Τὴν ἀπαραίτητη γιὰ τὴ ζωὴ μας τροφή (ψωμί) ✱ δώσε μας σήμερα· ✱ καὶ συγχώρεσε τὰ λάθη μας, ✱ ὅπως κι εμεῖς συγχωροῦμε τὰ λάθη τῶν ἄλλων· ✱ καὶ μὴ μας ἀφήσεις νὰ πέσουμε σὲ πειρασμό, ✱ Ἀλλὰ γλίτωσέ μας ἀπὸ τὸν πονηρό. ✱ Ἀς γίνει.

Η προσευχή ενός μικρού κοριτσιού

«Σ' ευχαριστώ, Θεέ μου, για την όμορφη μέρα που πέρασα!
Σ' ευχαριστώ, που με αγαπούν τόσο η μαμά και ο μπαμπάς!
Σ' ευχαριστώ, που έχω αδέρφια και παίζω μαζί τους,
κι ας μαλώνουμε καμιά φορά!
Σε παρακαλώ, να μας φυλάς όλους γιατί σε αγαπούμε
και προσπαθούμε να σου μοιάσουμε!
Κι αν μπορείς, πες του παππού μου που είναι κοντά σου,
πως μου αρέσουν πολύ οι ιστορίες του
και πως, όταν τις θυμάμαι, νομίζω πως εκείνος μου μιλά!
Καληνύχτα!»

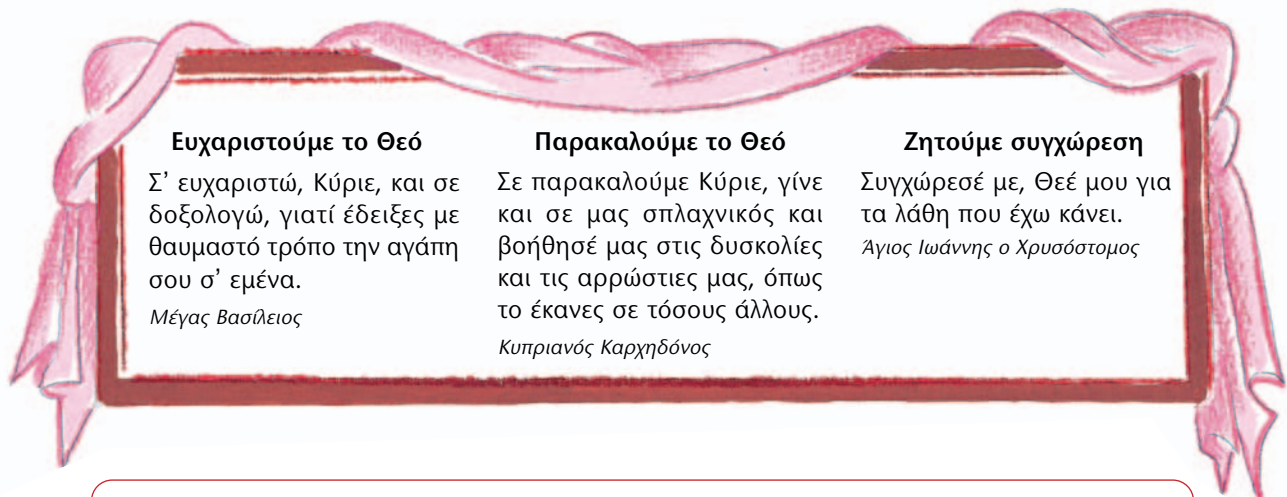
«Ο Θησαυρός του Γέροντα», Π. Ζούρας

Πότε και πού προσευχόμαστε;

Ο Θεός είναι κάθε στιγμή παντού*. Γι' αυτό μπορούμε να προσευχόμαστε όποτε και όπου το θελήσουμε. Το πρωί, το μεσημέρι, το βράδυ. Στο σχολείο, στο σπίτι, στο τραπέζι πριν ή μετά το φαγητό, στην εκκλησία, στην παιδική χαρά, στο δρόμο καθώς περπατούμε. Κάθε στιγμή μέσα στη μέρα και παντού μπορούμε να του εμπιστευτούμε τη χαρά, το φόβο ή τη λύπη μας. Κι εκείνος μας ακούει πάντα, χαίρεται ή λυπάται μαζί μας, μας φωτίζει και φροντίζει για μας όπως η μάνα κι ο πατέρας μας.

Όπως το σώμα χρειάζεται τροφή για να ζήσει, έτσι και η ψυχή του ανθρώπου χρειάζεται τη δική της τροφή. Η προσευχή είναι η τροφή της ψυχής.

Εκκλησιασμός

Είναι ωραίο, όταν οι μαθητές πηγαίνουν με το σχολείο στην εκκλησία. Γιατί μπορούν να ευχαριστήσουν όλοι μαζί το Θεό για τη χαρά που νιώθουν στο σχολείο, για τις γνώσεις, τις φιλίες και την αγάπη όλων.

Με λίγα λόγια

- Όπως μας αρέσει να επικοινωνούμε με τους φίλους μας, έτσι θέλουμε να επικοινωνούμε και με το Θεό, που μας αγαπά και νοιάζεται για μας.
- Μια προσευχή που ο ίδιος ο Χριστός μάς δίδαξε είναι το «Πάτερ ημών» ή όπως αλλιώς λέγεται «Κυριακή Προσευχή».
- Μπορούμε να προσευχόμαστε πάντα και παντού, αφού ο Θεός είναι «πανταχού παρών».
- Προσευχόμαστε: για να ευχαριστήσουμε το Θεό, για να τον παρακαλέσουμε ή να του ζητήσουμε συγχώρεση.

Με μία φράση

Η προσευχή είναι επικοινωνία με το Θεό.

* Ο Θεός είναι κάθε στιγμή παντού: «Πανταχού παρών», όπως λέει και μια προσευχή της Εκκλησίας μας.